

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 1019/2002

av den 13 juni 2002

om saluföringsnormer för olivolja

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning nr 136/66/EEG av den 22 september 1966 om den gemensamma organisationen av marknaden för oljor och fetter ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1513/2001 ⁽²⁾, särskilt artikel 35a i denna, och

av följande skäl:

- (1) Olivolja har särskilda organoleptiska och näringsmässiga egenskaper som, i kombination med produktionskostnaden, leder till en marknad med relativt höga priser jämfört med marknaderna för de flesta andra vegetabiliska oljor och fetter. Med anledning av denna marknadsituation är det nödvändigt att föreskriva nya saluföringsnormer med särskilda märkningsbestämmelser för olivolja utöver de bestämmelser som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel ⁽³⁾, ändrat genom kommissionens direktiv 2001/101/EG ⁽⁴⁾, särskilt artikel 2 i detta.
- (2) För att garantera att de saluförda olivoljorna är äkta, bör man begränsa storleken på detaljhandelsförpackningarna som skall vara försedda med lämplig förslutningsanordning. Medlemsstaterna bör emellertid kunna tillåta förpackningar med högre kapacitet om varorna är avsedda för större grupper användare.
- (3) Utöver de obligatoriska varubeteckningar som föreskrivs för de olika olivoljekategorierna enligt artikel 35 i förordning nr 136/66/EEG bör konsumenten ges information om de sorters olivolja han finner i handeln.
- (4) Jungfruolja, som direkt kan saluföras, kan alltefter geografisk härkomst vara av olika kvalitet och ha märkbart olika smak, beroende på olika jordbruksmetoder eller lokala sätt att framställa eller blanda. Detta

kan leda till skillnader i pris för olja som tillhör samma kategori, vilket skapar störningar på marknaden. När det gäller övriga kategorier olja för livsmedelsbruk existerar inga sådana grundläggande skillnader med anknytning till ursprunget, men ursprungsangivelsen på förpackningar avsedda för konsumenterna kan få dessa att tro att så faktiskt fallet. För att undvika risken att marknaden för olivolja för livsmedelsbruk snedvrids är det nödvändigt att på gemenskapsnivå införa normer för angivande av ursprung som begränsas till olivolja av typerna "extra jungfruolja" och "jungfruolja" och som uppfyller bestämda villkor. En ordning för obligatorisk ursprungsangivelse för dessa kategorier olivolja är det mål som skall uppnås. Eftersom det inte finns något system för spårning och kontroll av alla de kvantiteter olja som är i omlopp går det emellertid för närvarande inte att införa en sådan ordning och en ordning med frivillig ursprungsangivelse för jungfruolja och extra jungfruolja måste därför införas.

- (5) Det kommer att vara möjligt att fortsätta att använda redan existerande varumärken med geografiska angivelser under förutsättning att dessa varumärken sedan tidigare är officiellt registrerade i enlighet med rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar ⁽⁵⁾, ändrat genom beslut 92/10/EEG ⁽⁶⁾, eller i enlighet med rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken ⁽⁷⁾, ändrad genom förordning (EG) nr 3288/94 ⁽⁸⁾.
- (6) En uppgift om regionalt ursprung kan vara täckt av en skyddad ursprungsbezeichnung (SUB) eller en skyddad geografisk beteckning (SGB) enligt rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska och ursprungsbezeichnungen för jordbruksprodukter och livsmedel ⁽⁹⁾, senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2796/2000 ⁽¹⁰⁾. För att undvika att det uppstår oklarheter för konsumenterna och därmed snedvridning av marknaden bör benämningar som anger regionalt ursprung alltid omfattas av SUB eller SGB. För importerad olivolja måste de bestämmelser om ursprung som inte medför förmånsbehandling följas, vilka föreskrivs i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen ⁽¹¹⁾, senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2700/2000 ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ EGT L 72, 30.9.1966, s. 3025/66.

⁽²⁾ EGT L 201, 26.7.2001, s. 4.

⁽³⁾ EGT L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁽⁴⁾ EGT L 310, 28.11.2001, s. 19.

⁽⁵⁾ EGT L 40, 11.2.1989, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 6, 11.1.1992, s. 35.

⁽⁷⁾ EGT L 11, 14.1.1994, s. 1.

⁽⁸⁾ EGT L 349, 31.12.1994, s. 83.

⁽⁹⁾ EGT L 208, 24.7.1992, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EGT L 324, 21.12.2000, s. 26.

⁽¹¹⁾ EGT L 302, 19.10.1992, s. 1.

⁽¹²⁾ EGT L 311, 12.12.2000, s. 17.

- (7) När Europeiska gemenskapen eller en medlemsstat anges som ursprung för jungfruoljorna, måste det förutsättas att de oliver som används, men också framställningsmetoder och -teknik, inverkar på oljans kvalitet och smak. Ursprungsbenämningen bör alltså avse hela det geografiska område i vilket olivoljorna har framställts. Detta geografiska område motsvarar i allmänhet det område där oliverna pressas till olja. I vissa fall skiljer sig dock den plats där oliverna skördats från den plats där oljan pressas, vilket bör anges antingen direkt på förpackningarna eller på etiketterna på förpackningarna, så att konsumenterna inte vilseleds och störningar på marknaden för olivolja inte orsakas.
- (8) En stor del av de jungfruoljor som saluförs i gemenskapen som helhet eller i medlemsstaterna är en blandning av olivoljor som håller en konstant kvalitet och har de typiska organoleptiska egenskaper som marknaden förväntar sig. De egenskaper som är typiska för jungfruoljan i dessa områden garanteras trots, och ibland tack vare, små tillsatser av olivolja från ett annat område. För en regelbunden försörjning av marknaden enligt de traditionella handelsflödena och med hänsyn till oljeproduktionens växlande intensitet, bör ursprungsbenämningen gemenskapen eller en medlemsstat kunna behållas när produkten är en blandning innehållande en obetydlig andel olivolja från andra områden. I sådana fall bör dock konsumenten upplysas om att produkterna inte helt och hållet härrör från området som omfattas av ursprungsbenämningen.
- (9) Enligt direktiv 2000/13/EG får uppgifterna i märkningen inte vilseleda köparen i fråga om den berörda olivoljans egenskaper, och det är inte heller tillåtet att tillskriva oljan egenskaper som den inte har eller att antyda att den har speciella egenskaper då i själva verket de flesta oljor har dessa egenskaper. När det gäller vissa vanligen förekommande frivilliga uppgifter om olivolja behövs det dessutom harmoniserade regler som gör det möjligt att tydligt definiera uppgifterna och kontrollera att de är riktiga. Uppgifter som "kallpressningen" eller "kallextrahering" måste syfta på traditionella produktionsmetoder med hjälp av särskild teknik. De organoleptiska egenskaperna måste baseras på objektiva resultat. Om syrahalten anges isolerad från andra uppgifter ger detta konsumenten en felaktig uppfattning om produktens kvalitet eftersom uppgiften om syrahalt bara står för ett kvalitetsvärde om det anges tillsammans med de övriga egenskaperna hos den aktuella oljan. Eftersom vissa uppgifter anges allt oftare och är av ekonomisk betydelse är det nödvändigt, för att skapa klarhet på marknaden för olivolja, att fastställa objektiva kriterier för hur de får användas.
- (10) För livsmedel i vilka olivolja ingår som beståndsdel bör olivoljans rykte inte utnyttjas för att framhålla produktens egenskaper om inte produktens egentliga sammansättning också framgår tydligt, eftersom detta är vilseledande för konsumenten. På etiketterna bör det sålunda framgå hur stor procentandel olivolja som ingår och de bör innehålla vissa benämningar som endast används för produkter som uteslutande består av en blandning av vegetabiliska oljor. Dessutom bör särskilda bestämmelser i ett antal förordningar om olivoljeprodukter följas.
- (11) Benämningarna för olika kategorier olivolja svarar mot vissa fysiska och kemiska samt organoleptiska egenskaper som anges i bilagan till förordning nr 136/66/EEG och i kommissionens förordning (EEG) nr 2568/91 av den 11 juli 1991 om egenskaper hos olivolja och olivolja av pressrester och om lämpliga analysmetoder ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 796/2002 ⁽²⁾. De övriga angivelserna på etiketten bör vara styrkta av objektiva fakta så att risken för negativa följder för konsumenterna och en snedvridning av konkurrensen på marknaden för de berörda oljorna undviks.
- (12) Inom ramen för ett kontrollsystem som inrättats genom artikel 35a.2 i förordning nr 136/66/EEG skall var och en av medlemsstaterna för var och en av de olika benämningarna på etiketterna föreskriva vilka beviskrav och påföljder som gäller. Konstaterade fakta, analysresultat, tillförlitliga registreringar, administrativ information eller räkenskapsuppgifter skall gälla som bevis med lika värde.
- (13) Kontrollen av de företag som ansvarar för märkningen bör genomföras i den medlemsstat där företagen är etablerade och det är därför nödvändigt att skapa ett system för administrativt samarbete mellan kommissionen och de medlemsstater där oljorna saluförs.
- (14) De berörda medlemsstaterna bör rapportera om sina erfarenheter och om eventuella svårigheter, så att det system som föreskrivs i den här förordningen kan utvärderas.
- (15) För att ge utrymme för anpassning till de nya normerna och införande av de medel som krävs för deras tillämpning bör tillämpningsperioden förlängas för kommissionens förordning (EG) nr 2815/98 av den 22 december 1998 om saluföringsnormer för olivolja ⁽³⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 2152/2001 ⁽⁴⁾, och datumet för den här förordningens ikraftträdande flyttas fram.
- (16) Förvaltningskommittén för oljor och fetter har inte yttrat sig inom den tid som ordföranden har bestämt.

⁽¹⁾ EGT L 248, 5.9.1991, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 128, 15.5.2002, s. 8.

⁽³⁾ EGT L 349, 24.12.1998, s. 56.

⁽⁴⁾ EGT L 288, 1.11.2001, s. 36.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 4

Artikel 1

1. Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2000/13/EG fastställs i denna förordning saluföringsnormer för detaljhandeln med olivolja och olivolja av pressrester enligt punkterna 1 a och 1 b samt punkterna 3 och 6 i bilagan till förordning nr 136/66/EEG.

2. I denna förordning avses med "detaljhandel" försäljning till slutkonsumenten av olja enligt punkt 1, i ren form eller som en del av ett annat livsmedel.

Artikel 2

Olja enligt artikel 1.1 skall saluföras till slutkonsumenten i förpackningar om högst fem liter. Förpackningarna får inte vara återförslutningsbara och skall vara märkta enligt artiklarna 3–6.

När det gäller olja som är avsedd för konsumtion i restauranger, på sjukhus, i personalrestauranger och liknande får medlemsstaterna, beroende på typ av inrättning, fastställa ett högsta innehåll på mer än fem liter.

Artikel 3

Märkningen av oljor enligt artikel 1.1 skall tryckas tydligt och outplånligt och skall förutom beteckning enligt artikel 35 i förordning nr 136/66/EEG samt beroende på oljekategori innehålla följande uppgifter:

a) Extra jungfruolja:

"Olivolja av hög kvalitet som utvunnits direkt ur oliver och uteslutande genom mekaniska processer."

b) Jungfruolja:

"Olivolja som utvunnits direkt ur oliver och uteslutande genom mekaniska processer."

c) Olivolja – sammansatt av raffinerad olivolja och jungfruolja:

"Olja enbart innehållande raffinerad olivolja och olja direkt utvunnen ur oliver."

d) Olivolja av pressrester:

"Olja enbart innehållande oljor framställda genom behandling av den produkt som erhålls efter extrahering av olivolja, samt oljor direkt utvunna ur oliver,"

eller

"olja som uteslutande innehåller oljor framställda genom behandling av pressrester av oliver samt oljor direkt utvunna ur oliver."

1. Uppgift om ursprung i märkningen får endast förekomma för sådan extra jungfruolja och jungfruolja som avses i punkt 1 a och 1 b i bilagan till förordning nr 136/66/EEG och enligt villkoren i punkterna 2–6.

I denna förordning avses med ursprungsbenämning ett geografiskt namn på förpackningen eller dess märkning.

2. Ursprungsbenämning är tillåten på regional nivå för produkter med skyddad ursprungsbezeichnung eller skyddad geografisk beteckning i enlighet med förordning (EEG) nr 2081/92. Denna benämning regleras av den förordningen.

I andra fall består ursprungsbenämningen av namnet på en medlemsstat, gemenskapen eller ett tredjeland.

3. Märkes- eller företagsnamn för vilka registreringsansökan lämnats in senast den 31 december 1998 enligt direktiv 89/104/EEG eller senast den 31 maj 2002 enligt förordning (EEG) nr 40/94 anses inte som en ursprungsbenämning som omfattas av denna förordning.

4. I fråga om import från tredje land skall ursprunget anges i enlighet med artiklarna 22–26 i förordning (EEG) nr 2913/92.

5. En ursprungsbenämning med namnet på en medlemsstat eller gemenskapen skall motsvara det geografiska område där de berörda oliverna skördats och där oljan pressats ur oliverna.

I de fall oliverna har skördats i en medlemsstat eller tredjeland som inte motsvarar det land där den fabrik som extraherat oljan ur oliverna ligger, skall följande anges i ursprungsbenämningen: "Jungfruolja (extra) framställd i (gemenskapen eller den berörda medlemsstaten) av oliver som skördats i (gemenskapen, den berörda medlemsstaten eller det berörda landet)".

6. Om det rör sig om extra jungfruolja eller jungfruolja som är blandningar varav mer än 75 % kommer från, enligt definitionen i punkt 5 första stycket, en och samma medlemsstat eller gemenskapen, får det dominerande ursprunget anges om det åtföljs av en uppgift om hur stor procentandel av oljan (minst 75 %) som verkligen har det dominerande ursprunget.

Artikel 5

Bland de frivilliga uppgifter som får anges i märkningen på olja enligt artikel 1.1 skall följande krav uppfyllas i fråga om de uppgifter som anges nedan:

a) Uppgiften "första kallpressningen" får endast förekomma på jungfruolja och extra jungfruolja som erhålls genom en första mekanisk pressning av olivmassan vid en temperatur lägre än 27 °C, enligt ett traditionellt utvinningssystem med hydrauliska pressar.

- b) Uppgiften "kallekstraherad" får endast förekomma på jungfruolja och extra jungfruolja som utvunnits genom filtrering eller centrifugering av olivmassa, vid en temperatur lägre än 27 °C.
- c) Uppgifter om organoleptiska egenskaper får endast förekomma om de grundar sig på resultaten av analyser i enlighet med de metoder som anges i förordning (EEG) nr 2568/91.
- d) Uppgifter om syrahalt eller högsta syrahalt får endast anges tillsammans med uppgifter, tryckta med lika stora bokstäver inom samma synfält, om peroxidtal, vaxinnehåll och absorption av ultraviolett strålning fastställda enligt bilagan till förordning (EEG) nr 2568/91.

Artikel 6

1. Om det i märkningen, utöver varudeklarationen, anges att olja enligt artikel 1.1 ingår i en blandning av olivolja och andra vegetabiliska oljor och detta med ord, bilder eller i grafisk återgivning framhålls, skall handelsbeteckningen för blandningen i fråga vara följande: "Blandning av vegetabiliska oljor (eller namnen på det berörda vegetabiliska oljorna) och olivolja", direkt följt av den procentuella andelen olivolja i blandningen.

Uppgift om förekomst av olivolja uttryckt i bilder eller grafik får endast förekomma i märkningen av sådana blandningar som avses i första stycket om blandningen innehåller mer än 50 % olivolja.

2. Med undantag av de fall som avses i särskilda förordningar för produkter som innehåller olivolja och om det i märkningen, utöver varudeklarationen, anges att olivolja ingår i ett annat livsmedel än de som avses i punkt 1, och detta med ord, bilder eller i grafisk återgivning framhålls, skall handelsbeteckningen för produkten i fråga, utan att detta påverkar tillämpningen av särskilda förordningar om olivoljeprodukter, direkt följas av en uppgift om hur stor procentandel olivolja som ingår i förhållande till livsmedlets totala nettovikt.

Den procentandel olivolja som tillsätts i förhållande till den totala nettovikten för livsmedlet får ersättas med den procentandel olivolja som ingår i förhållande till den totala vikten för fetterna, med preciseringen "procentandel fetter".

3. Om det är olivolja av pressrester som ingår skall punkterna 1 och 2 gälla i tillämpliga delar genom att "olivolja" ersätts av "olivolja av pressrester".

Artikel 7

På begäran av den medlemsstat där den adress till producent, förpackare eller försäljare som anges i märkningen är belägen, skall den berörda parten kunna styrka sådana benämningar som avses i artiklarna 4, 5 och 6 med stöd av en eller flera av följande punkter:

- a) Konstaterade och vetenskapligt grundade fakta, och/eller
- b) analysresultat eller automatiska mätningar gjorda på representativa stickprov, och/eller

- c) administrativ information eller räkenskapsinformation i enlighet med gemenskapslagstiftningen eller nationell lagstiftning.

Den berörda medlemsstaten skall tillåta vissa avvikelser mellan de benämningar som avses i artiklarna 4, 5 och 6 som å ena sidan anges i märkningen och de slutsatser som dras utifrån styrkande uppgifter och/eller eventuella jämförande expertutlåtanden å den andra, med hänsyn till hur exakta och repeterbara metoderna och de berörda uppgifterna är, och i tillämpliga fall, hur exakta och repeterbara de jämförande expertutlåtandena är.

Artikel 8

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen lämna in namn på och adress till det organ eller de organ som ansvarar för övervakningen av tillämpningen av denna förordning, och kommissionen skall därefter informera övriga medlemsstater och berörda parter som så begär.

2. Den medlemsstat där det tillverkande, förpackande eller säljande företaget har sitt säte skall, på begäran om kontroll, före utgången av den månad som följer på den månad då begäran gjordes ta stickprover, samt kontrollera huruvida uppgifterna i den aktuella märkningen är riktiga. En begäran kan komma från

- a) kommissionens behöriga avdelningar,
- b) en av medlemsstaten godkänd organisation enligt artikel 4a i rådets förordning (EG) nr 1638/98 ⁽¹⁾,
- c) en annan medlemsstats övervakningsorgan.

3. En begäran enligt punkt 2 skall åtföljas av all information som är av värde för den begärda kontrollen, särskilt följande uppgifter:

- a) Provtagningsdatum eller datum då den aktuella oljan inköptes.
- b) Namn eller firmanamn och adress till företaget där provtagningen ägt rum eller från vilket oljan köpts.
- c) Partinummer för de aktuella partierna.
- d) Kopior på all märkning direkt på den aktuella oljans förpackning.
- e) Analysresultat eller resultat från jämförande expertutlåtanden med uppgift om vilken metod som använts och namn på och adress till laboratoriet eller experten i fråga.
- f) I förekommande fall, uppgift om namn och adress för oljeleverantören enligt uppgift från försäljningsstället.

4. Den berörda medlemsstaten skall före utgången av den tredje månaden efter den månad då begäran gjordes i enlighet med punkt 2 informera den som begärt kontrollen om det referensnummer under vilket begäran klassificerats och om vilka åtgärder som har vidtagits.

Artikel 9

1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att denna förordning följs, också vad gäller systemet för påföljder.

⁽¹⁾ EGT L 210, 28.7.1998, s. 32.

Medlemsstaterna skall, senast den 31 december 2002, underrätta kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits och skall därefter före utgången av den månad som följer på den månad då beslut om ändringar fattas underrätta kommissionen om de ändringar som görs.

2. För kontroll av sådana uppgifter som avses i artiklarna 5 och 6 får de berörda medlemsstaterna införa ett system för godkännande av företag vars förpackningsanläggningar finns i den berörda medlemsstaten. Detta godkännande skall vara obligatoriskt för de uppgifter som avses i artikel 4.

Godkännandet och ett registreringsnummer skall beviljas alla företag som ansöker därom och som uppfyller följande villkor:

- a) Förfogar över förpackningsanläggning.
- b) Åtar sig att sammanställa och spara de styrkande handlingar som medlemsstaten föreskriver i enlighet med artikel 7.
- c) Förfogar över ett lagringssystem som gör det möjligt för medlemsstaten att i tillfredsställande utsträckning kontrollera ursprunget för oljor vars ursprung anges.

I märkningen skall det godkända förpackningsföretagets registreringsnummer anges, om sådant nummer förekommer.

3. Medlemsstaten får fortsätta att anse som godkända de förpackningsföretag som godkänts för angivelse om ursprung enligt förordning (EG) nr 2815/98 om dessa företag för regleringsåret 2001/2002 uppfyller villkoren för godkännande.

Artikel 10

De berörda medlemsstaterna skall senast den 31 mars varje år lämna en rapport till kommissionen om föregående år med uppgifter om följande:

- a) Kontroller som begärts i enlighet med artikel 8.2.

- b) Kontroller som genomförts, och vilka kontroller som inlett under de föregående regleringsåren och som fortfarande pågår.

- c) Redogörelse för hur kontrollerna har följts upp och vilka påföljder som har tillämpats.

Rapporten skall innehålla denna information, uppdelad per år som kontrollerna utförs och per typ av överträdelse. Vid behov skall det anges vilka särskilda svårigheter som uppstått och vilka förslag till förbättring av kontrollerna som lämnats.

Artikel 11

I artikel 7 i förordning (EG) nr 2815/98 skall "den 30 juni 2002" ersättas med "den 31 oktober 2002".

Artikel 12

1. Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

2. Den skall tillämpas från och med den 1 november 2002, utom när det gäller produkter som producerats och märkts lagenligt i Europeiska gemenskapen eller som importerats lagenligt till Europeiska gemenskapen och som övergår till fri omsättning före den 1 augusti 2002.

Artikel 11 skall tillämpas från och med den 1 juli 2002.

Artiklarna 3, 5 och 6 skall tillämpas från och med den 1 november 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 13 juni 2002.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen